

81. ՔՈՌԻ ԿԵՆԵԼՈՒ ԱՍՏՎԱԾ

Կէղնի ու շէղնիր զանգին մարթ մի կէղնի: Քանի մի տարվեն սորա կիսեղճնա էտ մարթ, ուր տուն էտ քաղքեն կվերցա, կտանի կենդ մի:

Կասա.— Կնի՛կ, էրթանք կենդ մի մշակութեն էնինք, ապրինք, խըլիս մեր խայտառակութեն թրղ շտեսնի:

Կնիկն ու իրիկ, ուրանց ճժեր վերցին կացին կենդ՝ նստան:

Մարթ կնաց վարժվալ խովիվ, օրական էրկու առժաթի, օր օխշար կորցուցա՝ տաս առժաթ տա մեկ օխշորին¹:

Մարթն ըտրմլա հալով օխշար արժըցուց էրկօր: էրկօր սորա օխշար մի կորաւ:

«Վա՛խ,—ասաց,—իմա՛լ էնիմ, ես ալա շորս առժաթ եմ առեր, տաս առժաթ իմա՛լ տամ»:

Ձիշխըցաւ օխշորի տիրոջ ասեր թե՛ օխշար ա կորսվեր քեզի:

Օրմ՝ է լե կնաց օխշորի խետ, էն օրն էլ ա խատ մի կորաւ, ասաց՝ «իմա՛լ էնիմ, էղաւ էրկու խատ»:

Օրմ՝ է լե կնաց) մուղյաթ էղաւ, տեսնինք ո՞րն ա կտանի էտ օխշար: Տեսաւ օր, օխշարմ՝ ինքն ուրին ճոկվաւ, կնաց մտաւ ծակ մի սարի մեջ, ինքն էլ կնաց օխշորի խետ, մտաւ ծակ, տեսաւ օր ըռո կենլ մի նստուկ էր ծակի մեջ: Օխշար կնա՛ց կենլու հ՝առեճ չոքաւ: Կենլ կերաւ: Մարթն էն տեղեն տառցաւ էկաւ օխշորի մոտ, առաւ զօխշար, սարեն պերեց ուր տիրուն թասլիմ էրեց:

Ասաց.— Ես էլ չըմ էներ խովըվութեն:— Ասաց, կնաց ուր տուն

¹ Բնագրում՝ օխշորի մեկ օխշորին (Մ. Կ.):

մտավ, կնկան ասաց.—Ծն իմ կըսմաթ քոռ կեեիլու աստըծուց կուզեմ:

Մարթ տնեն էլ տյուս շելավ, կնիկն էր դէորիս մարթու խըզմաթ չրող, տյուրս ու ներս էրող: Օրմ՝ է լա, կնիկ կնաց մեշեն, ցախ պերելու: Տեսավ էն տեղ խազինե մի պըլի տակ¹, վազեվազ էկավ իրկան մոտ տուն, մարթուն ասաց.

— Մարթ, հ'ելի էրթանք, քոռ կեեիլու աստված մըզի տվեց, մեշեն կըտեր եմ խազինե մի, էրթանք՝ պերենք:

Մարթն ասաց.—Օր քոռ կեեիլու աստված տըվեր ա, թըղ պերա էրթեն լըցա:

Կնիկ շատ զոռեց վեր իրկան, օր էրթեր մեշից օսկիներ պերեր, մարթ չկնաց:

Ասաց.—Ծն ապավիներ եմ քոռ կեեիլու աստված, մեշեն տվող, էրթկեն էլ կպերա լըցա:

Կնիկ տեսավ օր մարթ տընեն հ'ուհու² շելավ տյուս, կնաց իրիցու մոտկենեկ, ասաց.—Տերտե՛ր, կացի մեշեն խազինե մի քտա, ա՛ռ տղեկներ էրթանք, կես ընծի, կես քըզի պերենք:

Տերտերն, ուր տղեկներ ու կնիկ կացին մեշեն: Տերտերն օր օսկին տեսավ, ղկնիկ ծեծեց ու մեշից քըշեց: Տերտեր մենակ վերցուցին խազինեն տղեկներու խետ ուրանց տուն պերին: Կնիկ քոռ ու փոշման տառցավ էկավ ուր տուն:

Կնիկ իրկան ասաց.—Աստված քու տուն ավիրա, մարթ, չէկար էրթինք օսկին պերինք, տերտեր տարա խետս ի, պան շտըվեց մըզի, ծեծեց ու քշեց ընծի:

Մարթն ասաց կնկան.—Ծն ապավիներ եմ քոռ կեեիլու աստված, քոռ կեեիլու աստված պիտի տա:

Տերտեր իրիկուն օսկին տարավ տուն, պերան պացեց, տեսավ օր հ'ըմեն կորտ, կարիճ... Հ'ելա՛ն ու թափան իրիցու թունիր, տան շորս դեխ:

Էրեցն ասաց.—Էտ անգկամ կնիկ ի՞նչ էր էրաց մեր կլուխ, ժողվեք էտոնք ու լըցեք ուր ամնի մեշ, տարեք ու լըցեք էտ անգկամի էրթքեն:

Տղեկներն ու էրեցկին ժողվեցին, լըցցին ուր տեղ, պերան պինդ մի կապեցին ու առան կացին: Տարան ու կնկան էրթքեն լըցցին տակ: Օր լըցցին տակ, մարթն հ'իմցավ, հ'ելավ իշկեց՝ օր ի՛նչ իշ-

¹ Թճբի տակ, Թճբի մոտ (Մ. Բ.):

² Բնավ (Մ. Բ.):

կա, կոլա¹ մի օսկի տախտի օրթալաղ: Պոռաց կնկան մարթ, ասաց.—Հ'ելի՛ր, տե՛ս, քոռ կեեկու աստված ի՞նչ ա լցեր էրթրսեն: Կնիկն հ'ելավ ու իշկեց, տեսավ օր ի՞նչ տեսնի, շեղջ զարկուկ տախտի մեջ:

Մարթ տառջավ կնկան ասաց.—Տեսա՞ր կնիկ, քոռ կեեկու աստված էմլա կուտա մարթու, քեղի լա խերիք ա, քու յոթ պոռտուն էլ ա:

¹ Մի կուլտ (Մ. Բ.):

